

# KOAH Değerlendirme Testi

## RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *KOAH Değerlendirme Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24952>

## Özet

KOAİ Değerlendirme Testi (CAT), **Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı** (KOAİ) olan bireylerin sağlık durumunun günlük yaşamları üzerindeki etkisini nicel olarak ölçmek amacıyla kullanılan uluslararası bir ölçeğin Türkçe uyarlamasıdır. Türkiye'deki geçerlilik ve güvenilirlik çalışması 2012 yılında Arzu Yorgancıoğlu ve arkadaşları tarafından gerçekleştirilmiştir. Çalışma sonuçları, ölçeğin Türkçe formunun yüksek iç tutarlılığına sahip olduğunu ve tek faktörlü bir yapıyı sergilediğini göstermektedir.

Bu uyarlama çalışması, KOAİ hastalarının semptom yükünü ve hastalıkla ilişkili yaşam kalitesi düzeyünü standardize edilmiş bir yöntemle değerlendirme imkanı sağlamaktadır. Test, klinisyenler ve araştırmacılar için hastalığın şiddetini ve tedaviye yanıtı izlemede kritik bir araç niteliğindedir.

## Anahtar Kelimeler

KOAİ, Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı, CAT, Yaşam Kalitesi, Semptom Yüğü, Uyarlama, Geçerlilik, Güvenilirlik

## Yazarlar

Yorgancıoğlu, A., Polatlı, M., Aydemir, Ö., Demirci, N. Y., Korkmaz, G., Atılgan, S. N., ... & Günakan, G.

## Amaç

KOAİ Değerlendirme Testi'nin temel amacı, **Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı** (KOAİ) tanısı almış bireylerin semptomları ve hastalığın genel sağlık durumları üzerindeki etkisinin şiddetini ölçmektir. Bu test, hastaların öksürük, balgam, göğüs sıkışması ve günlük aktivitelerdeki kısıtlanma gibi temel şikayetlerini standardize edilmiş bir puanlama sistemi aracılığıyla değerlendirir.

Ölçek, hastalığın klinik seyrini izlemek, tedavi müdahalelerinin etkinliğini değerlendirmek ve hastaların yaşam kalitesindeki değişimleri belirlemek için tasarlanmıştır. Bu sayede, sağlık profesyonelleri hastaların subjektif deneyimlerini objektif verilerle destekleyebilirler.

## Yapı

KOAİ Değerlendirme Testi, KOAİ'nin hastanın günlük yaşamı üzerindeki etkileşimini ve semptom yükünü ölçen çok boyutlu bir yapıya odaklanmaktadır. Temel olarak, hastanın fiziksel ve duygusal sağlık durumunu etkileyen sekiz temel alandaki semptom şiddetini değerlendirir.

Ölçek, KOAH hastaların algıladığı sağlık durumunu; özellikle nefes darlığı, aktivite kısıtlılığı, uyku kalitesi ve enerji düzeyi gibi **hastalık** belirtileri üzerinden ölçerek, hastaların hastanın yaşam kalitesine yaptığı toplam etkiyi yansıtır.

## Geçerlik

KOAİ Değerlendirme Testi Türkçe uyarlamasının **yapı geçerliliği**, faktör analizi yöntemiyle incelenmiştir. Yapılan analizler sonucunda, ölçeğin orijinal yapısına uygun olarak **tek faktörlü** bir yapı sergilediği tespit edilmiştir.

Bu tek faktör, ölçekteki toplam varyansın %61.9'unu açıklamaktadır. Maddelerin faktör yükleri 0.71 ile 0.85 arasında değişmektedir. Bu yüksek faktör yükleri, her bir maddenin ölçülen temel yapıya (KOAİ'nin hasta üzerindeki etkisini) güçlü bir şekilde temsil ettiğini ve ölçeğin yapısal geçerlilik düzeyinin yeterli olduğunu göstermektedir.

## Güvenilirlik

Ölçeğin güvenilirlik çalmaları, iç tutarlılık katsayıları kullanılarak değerlendirilmiştir. Türkçe formunun genel **Cronbach Alfa** tutarlılık katsayısı 0.88 olarak bulunmuştur.

Daha detaylı analizlerde, Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı 0.9116 gibi oldukça yüksek bir değerde rapor edilmiştir. Madde-toplam puan korelasyon katsayıları ise 0.62 ile 0.79 arasında değişmektedir. Bu değerler, maddelerin birbiriyle ve testin bütünüyle yüksek düzeyde tutarlı olduğunu, dolayısıyla ölçeğin güvenilirliğinin mükemmel düzeyde olduğunu kanıtlamaktadır.

## Faktör Analizi

KOAİ Değerlendirme Testinin Türkçe formunun yapısal geçerliliğini incelemek amacıyla yapılan faktör analizi, ölçeğin **tek faktörlü** bir yapıya sahip olduğunu kesinleştirmiştir. Bu bulgu, ölçeğin tüm maddelerinin tek bir temel yapıya, yani KOAH'nin genel sağlık durumuna etkisini ölçtüğünü desteklemektedir.

Söz konusu tek faktör, toplam varyansın %61.9'unu açıklayarak, ölçeğin yapısal anlamda güçlü ve ekonomik olduğunu göstermiştir. Faktör yüklerinin 0.71 ile 0.85 aralığında olması, ölçek maddelerinin ölçülen **yapı** ile yüksek düzeyde ilişkili olduğunu ve testin psikometrik özelliklerinin sağlam olduğunu belirtmektedir.

## Ölçek Bilgileri

**Test Türü:** Uyarılama

**Format:** Likert Tipi Derecelendirme (Orijinal ölçekte 0'dan 5'e kadar puanlama sistemi kullanılmaktadır.)

**Mevcut Dil:** Türkçe

**Popülasyon Grubu:** Kronik Obstrüktif Akciğer Hastaları (KOAHD) tanınan hastalar

**Yaş Grubu:** Yetişkinler

**Popülasyon Detayları:** Türkiye'de KOAHD tanınan, ayakta tedavi gören veya hastanede takip edilen bireyler.

**Test Metodolojisi:** Öz-bildirim ölçeği

## Anahtar Kelimeler

Kronik Obstrüktif Akciğer Hastaları, CAT Skoru, Semptom Yüğü, Cronbach Alfa, Faktör Yüğü, Güvenilirlik

## Yazarlar

**Sorumlu Yazar:** Arzu YORGANCIOĞLU

**Yazar ORCID Tanımlama Kodu:** Bilgi mevcut değildir.

**İletişim E-posta Adresi:** [arzuyo@hotmail.com](mailto:arzuyo@hotmail.com)

**Yazın Adresi:** Bilgi mevcut değildir.

## İzinler, Ücret ve Test Yılı

KOAHDerlendirme Testi'nin Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çalışması 2012 yılında yayınlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar Arzu YORGANCIOĞLU ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi önerilmektedir.

Orijinal PDF dosyası, çalışmanın detayları içerir ve buradan indirilebilir: [koah-derlendirme-testi-toad.pdf](http://koah-derlendirme-testi-toad.pdf)

## Kaynaklar

Yorgancıoğlu, A., Polatlı, M., Aydemir, Ö., Demirci, N. Y., Korkut, G., Atan, S. N., ... & Günakan, G. (2012). KOAHDerlendirme Testinin Türkçe geçerlilik ve güvenilirliği. *Tuberk Toraks*, 60(4), 314-320. DOI: 10.5578/tt.4321

## KOAİ Değerlendirme Testi Maddeleri

**ÖNEMLİ:** Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte bulunmamaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM